

**Wykaz zmian w zakresie stanu prawnego w książce
Przychodzi uczeń do prawnika... część dla młodzieży ponadgimnazjalnej**

Strona 13-14	
Jest:	Powinno być:
Akcja skierowana jest do najuboższych.	Jeżeli autor miał na myśli NPP, to jest to nieaktualna informacja, brak obecnie kryterium dochodowego.
Strona 28	
Jest:	Powinno być:
Nagłówek: Praca pomiędzy 16 a 18 rokiem życia.	Nagłówek: Praca między 15 a 18 rokiem życia.
Kodeks pracy stanowi, że w pewnych przypadkach można zatrudniać osoby, które ukończyły 16 lat, a nie ukończyły 18 lat.	Kodeks pracy stanowi, że w pewnych przypadkach można zatrudniać osoby, które ukończyły 15 lat, a nie ukończyły 18 lat.
Młodocianego wolno zatrudnić jeśli: <ul style="list-style-type: none"> • ukończył co najmniej gimnazjum; • przedstawi świadectwo lekarskie stwierdzające, że określona praca nie zagraża jego zdrowiu. 	Młodocianego wolno zatrudnić jeśli: <ul style="list-style-type: none"> • ukończył co najmniej ośmioletnią szkołę podstawową • przedstawi świadectwo lekarskie stwierdzające, że określona praca nie zagraża jego zdrowiu.
Strona 29	
Jest:	Powinno być:
W wyjątkowych sytuacjach dozwolone jest zatrudnianie: <ul style="list-style-type: none"> • młodocianych, którzy nie ukończyli gimnazjum; • osób, które mają mniej niż 16 lat i nie ukończyły gimnazjum; • osób, które mają mniej niż 16 lat i ukończyły gimnazjum. 	W wyjątkowych sytuacjach dozwolone jest zatrudnianie: <ul style="list-style-type: none"> • osób, które ukończyły 15 lat i nie ukończyły ośmioletniej szkoły podstawowej • osób, które mają mniej niż 15 lat i nie ukończyły ośmioletniej szkoły podstawowej • osób, które mają mniej niż 15 lat i ukończyły ośmioletnią szkołę podstawową
Strona 31	
Jest:	Powinno być:
Art. 190 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, zwanej dalej Kodeksem pracy: § 1. Młodocianym w rozumieniu kodeksu jest osoba, która ukończyła 16 lat, a nie przekroczyła 18 lat. § 2. Zabronione jest zatrudnianie osoby, która nie ukończyła 16 lat.	Art. 190 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, zwanej dalej Kodeksem pracy: § 1. Młodocianym w rozumieniu kodeksu jest osoba, która ukończyła 15 lat, a nie przekroczyła 18 lat. § 2. Zabronione jest zatrudnianie osoby, która nie ukończyła 15 lat, z zastrzeżeniem art. 191 § 2 ¹⁻² ³ .
Art. 304 ⁵ Kodeksu pracy: § 1. Wykonywanie pracy lub innych zajęć zarobkowych przez dziecko do ukończenia przez nie 16 roku życia jest dozwolone wyłącznie na rzecz podmiotu prowadzącego działalność kulturalną, artystyczną, sportową lub reklamową i wymaga uprzedniej zgody przedstawiciela ustawowego lub opiekuna tego dziecka, a także zezwolenia właściwego inspektora pracy. (...)	Art. 304 ⁵ Kodeksu pracy: § 1. Wykonywanie pracy lub innych zajęć zarobkowych przez dziecko do ukończenia przez nie 16 roku życia jest dozwolone wyłącznie na rzecz podmiotu prowadzącego działalność kulturalną, artystyczną, sportową lub reklamową i wymaga uprzedniej zgody przedstawiciela ustawowego lub opiekuna tego dziecka, a także zezwolenia właściwego inspektora pracy.

Strona 34	
Jest:	Powinno być:
Art. 73 Kodeksu cywilnego: § 1. Jeżeli ustawa zastrzega dla czynności prawnej formę pisemną, czynność dokonana bez zachowania zastrzeżonej formy jest nieważna tylko wtedy, gdy ustawa przewiduje rygor nieważności. (...)	Art. 73 Kodeksu cywilnego: § 1. Jeżeli ustawa zastrzega dla czynności prawnej formę pisemną, dokumentową albo elektroniczną, czynność dokonana bez zachowania zastrzeżonej formy jest nieważna tylko wtedy, gdy ustawa przewiduje rygor nieważności.
Strona 37	
Jest:	Powinno być:
Konsument to najogólniej osoba fizyczna (człowiek), która zawiera z przedsiębiorcą (sprzedawcą w sklepie stacjonarnym lub internetowym) umowę. Konsument nabywa towary na własny użytek, który nie jest związany z jego pracą, bądź prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą.	Konsument to najogólniej osoba fizyczna (człowiek), która zawiera z przedsiębiorcą (sprzedawcą w sklepie stacjonarnym lub internetowym) umowę. Konsument nabywa towary na własny użytek, który nie jest związany z jego pracą, bądź prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Przy czym od stycznia 2021 r. z uprawnień konsumenta może korzystać także osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, jeżeli dokonuje zakupu na firmę, ale kupowany przedmiot nie jest bezpośrednio związany z jej działalnością zawodową gospodarczą.
Strona 46	
Jest:	Powinno być:
Funkcjonowanie samorządu uczniowskiego gwarantują przepisy prawne – Ustawa o systemie oświaty.	Funkcjonowanie samorządu uczniowskiego gwarantują przepisy prawne ustawa Prawo oświatowe.
Strona 47	
Jest:	Powinno być:
Art. 39 ust. 2. ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwanej dalej Ustawą o systemie oświaty: Dyrektor szkoły lub placówki może, w drodze decyzji, skreślić ucznia z listy uczniów w przypadkach określonych w statucie szkoły lub placówki. Skreślenie następuje na podstawie uchwały rady pedagogicznej, po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego.	Art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe: Dyrektor szkoły lub placówki może, w drodze decyzji, skreślić ucznia z listy uczniów w przypadkach określonych w statucie szkoły lub placówki. Skreślenie następuje na podstawie uchwały rady pedagogicznej, po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego.
Art. 55. Ustawy o systemie oświaty: 1. W szkole i placówce działa samorząd uczniowski, zwany dalej „samorządem”. 2. Samorząd tworzą wszyscy uczniowie szkoły lub placówki. 3. Zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów. 4. Regulamin samorządu nie może być sprzeczny ze statutem szkoły lub placówki.	Art. 85 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe: 1. W szkole i placówce działa samorząd uczniowski, zwany dalej "samorządem". 2. Samorząd tworzą wszyscy uczniowie szkoły lub placówki. 3. Zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów.

<p>5. Samorząd może przedstawiać radzie szkoły lub placówki, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły lub placówki, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów, takich jak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prawo do zapoznawania się z programem nauczania, z jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami; 2) prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu; 3) prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiające zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań; 4) prawo redagowania i wydawania gazety szkolnej; 5) prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi, w porozumieniu z dyrektorem; 6) prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu (...). 	<p>4. Regulamin samorządu nie może być sprzeczny ze statutem szkoły lub placówki.</p> <p>5. Samorząd może przedstawiać radzie szkoły lub placówki, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły lub placówki, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów, takich jak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prawo do zapoznawania się z programem nauczania, z jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami; 2) prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu; 3) prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiające zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań; 4) prawo redagowania i wydawania gazety szkolnej; 5) prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem; 6) prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu. <p>6. Samorząd w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub placówki może podejmować działania z zakresu wolontariatu.</p> <p>7. Samorząd może ze swojego składu wyłonić radę wolontariatu.</p>
--	---

Strona 56

Jest:	Powinno być:
<p>Zażalenie to środek odwoławczy od orzeczeń, które nie rozstrzygają istoty sprawy. Jeśli więc wniosłeś o zwolnienie od kosztów sądowych, a sąd postanowieniem oddalił Twój wniosek, możesz wnieść zażalenie. Masz na to 7 dni.</p>	<p>Zażalenie to środek odwoławczy od orzeczeń, które nie rozstrzygają istoty sprawy. Jeśli więc wniosłeś o zwolnienie od kosztów sądowych, a sąd postanowieniem oddalił Twój wniosek, możesz wnieść zażalenie. Masz na to 7 dni od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem (jeżeli przy wydaniu postanowienia sąd odstąpił od jego uzasadnienia, termin liczy się od dnia ogłoszenia postanowienia, a jeżeli podlegało ono doręczeniu - od dnia jego doręczenia).</p>
<p>Przepisy przewidują, że jeśli w ciągu określonego terminu od zawiadomienia o korespondencji nie odbierzesz listu, został on skutecznie doręczony! Szerzej o tym powiemy w kolejnych podrozdziałach.</p>	<p>Przepisy przewidują, że jeśli w ciągu określonego terminu od zawiadomienia o korespondencji nie odbierzesz listu, został on skutecznie doręczony! Przy czym sprawa przedstawia się nieco inaczej, jeżeli nie odbierzemy pozwu lub innego pisma procesowego wywołującego potrzebę podjęcia obrony naszych praw, a w sprawie nie doręczono nam wcześniej żadnego pisma i nie ma zastosowania art. 139 § 2-3¹ Kodeksu postępowania cywilnego lub inny przepis</p>

	szczególny przewidujący skutek doręczenia zastępczego, ponieważ takie pismo doręcza się wówczas za pośrednictwem komornika.
Strona 58	
Jest:	Powinno być:
<p>- Termin złożenia apelacji to 14 dni od daty doręczenia stronie wyroku z uzasadnieniem lub 21 dni od ogłoszenia wyroku, jeśli strona nie wniosła o jego uzasadnienie.</p> <p>- Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni.</p>	<p>- Termin złożenia apelacji to dwa tygodnie od daty doręczenia stronie wyroku z uzasadnieniem.</p> <p>- Termin do wniesienia zażalenia wynosi tydzień od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem. Jeżeli przy wydaniu postanowienia sąd odstąpił od jego uzasadnienia, termin liczy się od dnia ogłoszenia postanowienia, a jeżeli podlegało ono doręczeniu - od dnia jego doręczenia.</p>
Strona 62-63	
Jest:	Powinno być:
<p>W kodeksie uregulowano cztery typy postępowań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ogólne, którego przedmiotem jest indywidualna sprawa rozstrzygana w drodze decyzji administracyjnej (na przykład postępowanie w sprawie skreślenia ucznia z listy uczniów), • w sprawach sporów o właściwość, których przedmiotem jest rozstrzygnięcie, który organ jest właściwy dla rozstrzygnięcia danej sprawy, • w sprawach skarg i wniosków składanych przez obywateli na organy administracji lub ich pracowników (na przykład skarga na przewlekłe załatwianie sprawy albo skarga rodzica ucznia na dyrektora szkoły), • w sprawach wydawania zaświadczeń (na przykład zaświadczenie o ukończeniu szkoły albo zaświadczenie o niezaleganiu w podatkach). 	<p>W kodeksie uregulowano następujące typy postępowań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postępowanie przed organami administracji publicznej w należących do właściwości tych organów sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych albo załatwianych milcząco, • postępowanie przed innymi organami państwowymi oraz przed innymi podmiotami, gdy są one powołane z mocy prawa lub na podstawie porozumień do załatwiania spraw określonych w pkt 1, • postępowanie w sprawach rozstrzygnięcia sporów o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej oraz między organami i podmiotami, o których mowa w pkt 2, • postępowanie w sprawach wydawania zaświadczeń, • nakładanie lub wymierzanie administracyjnych kar pieniężnych lub udzielanie ulg w ich wykonaniu, • tryb europejskiej współpracy administracyjnej.
Strona 63	
Jest:	Powinno być:
-	<p>Wśród zasad według których toczy się postępowanie administracyjne można wymienić także: zasadę rozstrzygnięcia wątpliwości prawnych na korzyść strony (w sytuacji, gdy przedmiotem postępowania administracyjnego jest nałożenie na stronę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie stronie uprawnienia, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej,</p>

	<p>wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść strony, chyba że sprzeciwiają się temu sporne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ), zasadę współdziałania organów administracji publicznej, które obowiązane są współdziałać ze sobą w zakresie niezbędnym do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy, zasadę przekonywania (organy administracji publicznej powinny wyjaśniać stronom czym kierują się przy załatwieniu sprawy, aby uniknąć w przyszłości sytuacji przymusowego realizowania decyzji) oraz zasadę szybkości i prostoty postępowania (organy administracji publicznej mają działać szybko i wnikliwie, posługując się najprostszymi środkami prowadzącymi do załatwienia sprawy).</p>
Strona 64	
Jest:	Powinno być:
<p>Zasady postępowania administracyjnego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. praworządności 2. prawdy obiektywnej 3. pogłębiania zaufania obywateli do działań organów administracji publicznej 4. udzielania informacji 5. czynnego udziału stron w postępowaniu 6. pisemności 7. dwuinstancyjności 8. trwałości decyzji ostatecznych 	<p>Zasady postępowania administracyjnego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. praworządności 2. prawdy obiektywnej 3. pogłębiania zaufania obywateli do działań organów administracji publicznej 4. udzielania informacji 5. czynnego udziału stron w postępowaniu 6. pisemności 7. dwuinstancyjności 8. trwałości decyzji ostatecznych 9. rozstrzygania wątpliwości prawnych na korzyść strony 10. współdziałania organów, 11. przekonywania, 12. szybkości i prostoty postępowania
Strona 65	
Jest:	Powinno być:
<p>Powinna zawierać również pouczenie czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby, która ją wydała.</p>	<p>Powinna zawierać również pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby, która ją wydała, a jeżeli decyzja wydana została w formie dokumentu elektronicznego - kwalifikowany podpis elektroniczny.</p>
Strona 66	
Jest:	Powinno być:
<p>Art. 112 Kodeksu postępowania administracyjnego: Błędne pouczenie w decyzji co do prawa odwołania albo wniesienia powództwa do sądu powszechnego lub skargi do sądu administracyjnego nie może szkodzić stronie, która zastosowała się do tego pouczenia.</p>	<p>Art. 112 Kodeksu postępowania administracyjnego: Błędne pouczenie w decyzji co do prawa odwołania lub skutków zrzeczenia się odwołania albo wniesienia powództwa do sądu powszechnego lub skargi do sądu administracyjnego nie może szkodzić stronie, która zastosowała się do tego pouczenia.</p>
Strona 82	
Jest:	Powinno być:

<p>Art. 5 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, zwanej dalej Kodeksem postępowania karnego:</p> <p>§ 1. Oskarżonego uważa się za niewinnego, dopóki wina jego nie zostanie udowodniona i stwierdzona prawomocnym wyrokiem.</p> <p>§ 2. Wątpliwości, których nie usunięto w postępowaniu dowodowym, rozstrzyga się na korzyść oskarżonego.</p>	<p>Art. 5 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, zwanej dalej Kodeksem postępowania karnego:</p> <p>§ 1. Oskarżonego uważa się za niewinnego, dopóki wina jego nie zostanie udowodniona i stwierdzona prawomocnym wyrokiem.</p> <p>§ 2. Niedające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego.</p>
Strona 84	
Jest:	Powinno być:
<p>Postępowanie mediacyjne, do którego doszło na podstawie postanowienia sądu, nie powinno trwać dłużej niż miesiąc, chyba że strony wniosły o wyznaczenie dłuższego terminu.</p>	<p>Postępowanie mediacyjne, do którego doszło na podstawie postanowienia sądu, nie powinno trwać dłużej niż 3 miesiące, chyba że strony wniosły o wyznaczenie dłuższego terminu.</p>
Strona 93	
Jest:	Powinno być:
<p>Art. 190a Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny:</p> <p>§ 1. Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie narusza jej prywatność, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.</p> <p>§ 2. Tej samej karze podlega, kto, podszywając się pod inną osobę, wykorzystuje jej wizerunek lub inne jej dane osobowe w celu wyrządzenia jej szkody majątkowej lub osobistej.</p> <p>§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.</p> <p>§ 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.</p>	<p>Art. 190a Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny:</p> <p>§ 1. Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.</p> <p>§ 2. Tej samej karze podlega, kto, podszywając się pod inną osobę, wykorzystuje jej wizerunek, inne jej dane osobowe lub inne dane, za pomocą których jest ona publicznie identyfikowana, w celu wyrządzenia jej szkody majątkowej lub osobistej.</p> <p>§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.</p> <p>§ 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.</p>
Strona 96	
Jest:	Powinno być:
<p>Przepisy karne ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii przewidują dla osoby dorosłej (powyżej 17 lat) karę pozbawienia wolności nawet do 12 lat.</p>	<p>Przepisy karne ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii przewidują dla osoby dorosłej (powyżej 17 lat) karę pozbawienia wolności nawet do 10 lat.</p>
<p>Stalking jest zabroniony przez prawo karne. Osoba, która się go dopuści podlega karze pozbawienia wolności do 3 lat. Ściganie tego przestępstwa odbywa się na wniosek pokrzywdzonego. Bez wniosku policja i prokuratura nie podejmą działań.</p>	<p>Stalking jest zabroniony przez prawo karne. Osoba, która się go dopuści podlega karze pozbawienia wolności do 8 lat. Ściganie tego przestępstwa odbywa się na wniosek pokrzywdzonego. Bez wniosku policja i prokuratura nie podejmą działań.</p>

